OsloMet – storbyuniversitetet

Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier

Institutt for yrkesfaglærerutdanning

Praksisguide for yrkesfaglærerutdanning (YFL) med studieretninger, trinn 8-13

Kull 2020

Innholdsfortegnelse

1 Innledning 3
2 Hvorfor har vi pedagogisk praksis i YFL-utdanningen? 4
2.1 Praksislærers rolle i pedagogisk praksis i videregående opplæring 4
2.2 OsloMet-lærers rolle i pedagogisk praksis i videregående opplæring 5
3 Organisering 6
3.1 Organisering av pedagogisk praksis i yrkesfaglærerutdanningen 6
3.2 Pedagogisk praksis i utlandet 6
4 Gjennomføring av pedagogisk praksis i videregående opplæring 7
4.1 Praksisperiode 1 (20 dager) 7
4.2 Praksisperiode 2 (25 dager) 7
4.3 Praksisperiode 4 (15 dager) 8
4.4 Dokumentasjon i pedagogisk praksis i videregående opplæring 8
4.4.1 Plan for pedagogisk praksis 8
4.4.2 Undervisningsplan/veiledningsdokument 8
5 Gjennomføring av pedagogisk praksis på ungdomstrinnet 9
5.1 Praksisperiode 3 (10 dager) 9
5.2 Læringsaktiviteter i ungdomstrinnet 9
6 Observasjon og veiledning som del av all pedagogisk praksis 10
6.1 Observasjon 10
6.2 Veiledning 10
6.2.1 Førveiledning ved undervisning 10
6.2.2 Etterveiledning ved undervisning 10
6.2.3 Studentens ansvar i veiledningen 10
7 Vurderingsrutiner i pedagogisk praksis 11
7.1 Vurdering i praksisperiode 1, 2 og 4: videregående opplæring 11
7.2 Vurderingskriterier for pedagogisk praksis i videregående opplæring 12
7.2.1 Vurderingskriterier pedagogisk praksis, 1. periode: videregående opplæring 12
7.2.2 Vurderingskriterier pedagogisk praksis, 2. periode: videregående opplæring 12
7.2.3 Vurderingskriterier pedagogisk praksis, 4. periode: videregående opplæring 13
7.3 Vurdering i praksisperiode 3: ungdomstrinn 14
7.4 Vurderingskriterier for pedagogisk praksis på ungdomstrinnet 14
7.4.1 Vurderingskriterier for pedagogisk praksis, 3. periode: ungdomstrinnet 14
7.5 Rutiner ved fare for ikke bestått praksis 15
8 Retningslinjer for gjennomføring av pedagogisk praksis 16
9 Øvrig informasjon 16
9.1 Nettsider for praksisinformasjon 16
9.2 Kontaktinformasjon 16

1 Innledning

Pedagogisk praksis er en viktig del av *Bachelor - yrkesfaglærerutdanning* (YFL), og for kvalifisering som yrkesfaglærer trinn 8-13, ved institutt for yrkesfaglærerutdanning, OsloMet – storbyuniversitetet (OsloMet). Ifølge nasjonale retningslinjer for 3-årig yrkesfaglærerutdanning, vedtatt av UHR-Lærerutdanning 14.juni 2018, betraktes praksisopplæringen som en likeverdig læringsarena på linje med utdanningsinstitusjonene.

Praksisguiden for pedagogisk praksis er utarbeidet på bakgrunn av forskrift om rammeplan for yrkesfaglærerutdanning for trinn 8-13, fastsatt 18. mars 2013, nasjonale retningslinjer for 3-årig yrkesfaglærerutdanning, og programplan med emneplaner for 3-årig yrkesfaglærerutdanning.

Guiden er styrende for studenter, praksisstedet/-lærere, OsloMet-lærere og praksisadministrasjonen på OsloMet når det gjelder planlegging, gjennomføring og vurdering av pedagogisk praksis.

Pedagogisk praksis skal være veiledet, vurdert og variert og har et omfang på minimum 70 dager. 60 dager av praksisopplæringen skal legges til videregående opplæring og 10 dager legges til ungdomstrinnet.

Pedagogisk praksis skal være et integrert element i yrkesfaglærerutdanningen, og det skal være sammenheng mellom studentens læring på OsloMets samlinger og læring på praksisarenaene.

2 Hvorfor har vi pedagogisk praksis i YFL-utdanningen?

Hensikten med praksisopplæring er å utvikle studentens pedagogiske, yrkesdidaktiske, yrkesfaglige og yrkesetiske kompetanse samt deres endrings- utviklings- og relasjonskompetanse, slik at de kan mestre det mangfold av oppgaver de vil møte som yrkesfaglærere. Samtidig skal pedagogisk praksis bidra i utvikling av studentens helhetlige og profesjonskompetanse. Det er derfor viktig at det legges til rette for at studenter får prøvd ut og bearbeidet egne erfaringer av sin egen læreridentitet.

Det er viktig at pedagogisk praksis er variert, og at studentene får erfaring med å undervise på de ulike trinnene, enten opplæringen skjer i klasserom, på verksteder på skolen eller gjennom veiledning i bedrift i forbindelse med yrkesfaglig fordypning (YFF). Praksis kan, i tillegg til ordinær undervisning, omfatte alle aktiviteter som er i regi av skolen, som angår elevene og som involverer lærerne, slik at de i tillegg til lærerrollen får forståelse for skolen som organisasjon og plass i samfunnet.

De dagene studentene har praksis kan de ikke brukes som ordinær arbeidskraft fordi praksis skal være veiledet av praksislærer. Det innebærer at på praksisdagene er ikke studentene å anse som ansatt eller vikar. Dette gjelder alle studenter i pedagogisk praksis. Studentene skal ha en tilstedeværelse i praksis som tilsvarer en 100% stilling.

Presisering for praksis på egen arbeidsplass; studenter som allerede er i lærerjobb har muligheten til å ha praksis på eget arbeidssted såfremt kravene til praksisopplæring fylles slik at studentene får veiledning samt variasjon gjennom undervisning på ulike arenaer og trinn. Om det er tilfeller hvor studenter har en del av sin selvstendige undervisning i egen klasse på praksisdagene, i samarbeid med praksislæreren, må praksislærer ha gjennomført forveiledning, vært til stede i undervisningen og gjennomført etterveiledning. Om dette ikke ivaretas, kan ikke disse timene regnes som en del av kravet til selvstendig undervisning i praksis.

2.1 Praksislærers rolle i pedagogisk praksis i videregående opplæring

Praksislærer for studentene i pedagogisk praksis i videregående opplæring har en viktig rolle som lærerutdanner for fremtidige yrkesfaglærere. Praksisstedet har et spesielt ansvar for å legge til rette for studentenes praksisopplæring, i samarbeid med studentene. *Det kreves derfor at praksislærer er utdannet og praktiserende yrkesfaglærer*.

Videre er det ønskelig at praksislærer har relevant yrkesbakgrunn og minst et års undervisningserfaring. Praksislærer bør ha minst 15 studiepoeng veiledning eller tilsvarende. veilederkompetanse.

Veiledningen av studenten skjer i form av før- og etterveiledning av samtlige timer/økter studentene underviser, eller med utgangspunkt i observasjoner studenten har gjort (se kap.6 om veiledning). Praksislærer skal være til stede når studenten gjennomfører ulike undervisningsaktiviteter enten elevene er i klasserom, verksted eller i bedrift.

Videre er det viktig at praksislærer legger til rette for utvikling av studentenes helhetlige profesjonskompetanse ved at studentene involveres i ulike oppgaver som hører med til læreryrke.

2.2 OsloMet-lærers rolle i pedagogisk praksis i videregående opplæring

OsloMet arbeider kontinuerlig med å skape sammenheng mellom det studentene lærer på de ulike læringsarenaene. Et ledd i dette arbeidet er at OsloMet-lærere gjennomfører et praksisbesøk i en av studentenes praksisperioder i videregående opplæring. Praksisbesøket kan også skje via nettbaserte løsninger eller telefon.

Hensikten er å skape en arena for et trepartssamarbeid mellom studenten, praksislærer og OsloMet-lærer hvor felles refleksjon over studentenes faglige utvikling og læring er sentralt.

Trepartssamarbeidet skal videre *bidra til at studenten utvikler kompetanse i å forstå helheten i rollen som yrkesfaglærer ved å stimulere til lærelyst, undring og utforsking av de ulike sidene ved yrket.*

Kontakten mellom praksisskolene og OsloMet skal også bidra til en felles forståelse for de ulike læringsarenaenes roller som lærerutdannere samt kvalitetssikre at studentenes rettigheter og plikter ivaretas.

3 Organisering

YFL-utdanningen tilbys som heltidsstudium og organiseres over seks semestre over 3 år. Individuelle tilpasninger kan gjennomføres etter innvilget søknad.

3.1 Organisering av pedagogisk praksis i yrkesfaglærerutdanningen

Pedagogisk praksis gjennomføres i hele dager, og alle dager er obligatoriske. Studentene gjennomfører 4 praksisperioder i løpet av studiet.

Periode og semester	**Emnenavn**	**Omfang og trinn**
Praksisperiode 1 semester 2 (vår)	Yrkesfaglige kjerneelementer og ledelse av læringsprosesser	20 dager. Gjennomføres fortrinnsvis i VGO (Vg1, Vg2 eller Vg3 i eget programområde).
Praksisperiode 2 semester 3 (høst)	Yrkesrelevant og tilpasset opplæring	25 dager. Gjennomføres fortrinnsvis i VGO (Vg1 eller Vg2 eller Vg3 i eget programområde).
Praksisperiode 3 semester 4 (vår)	Ungdomskultur, kjønn og mangfold.	10 dager. Gjennomføres i ungdomstrinnet, fortrinnsvis i grupper på inntil fire studenter.
Praksisperiode 4 semester 6 (vår)	Helhetlig yrkesfaglærerkompetanse – bacheloroppgave	15 dager. Gjennomføres fortrinnsvis i VGO Vg1, Vg2, Vg3 eller andre opplæringsarenaer som for eksempel bedrifter og opplæringskontor.

Tidsrom (aktuelle uker) for gjennomføring av pedagogisk praksis vil fremkomme av det gjeldende studieårets praksiskalender, som gjøres tilgjengelig på studiets praksisnettsider.

3.2 Pedagogisk praksis i utlandet

Ifølge studiets nasjonale retningslinjer skal det enkelte lærerstedet legge til rette for internasjonalisering (UHR 2018). I et av fordypningsemnene kan det vær mulig å gjennomføre 4.praksisperiode i utlandet. Dette gjøres i henhold til fakultetets søkerprosedyrer.

Eventuelle endringer (eksempelvis grunnet COVID-19) vil publiseres på studiets praksisnettsider.

4 Gjennomføring av pedagogisk praksis i videregående opplæring

4.1 Praksisperiode 1 (20 dager)

I første periode skal praksisopplæringen legges opp på en slik måte at studentene får en gradvis tilnærming til lærerrollen og selvstendig undervisning.

- Studentene skal begynne med en observasjonsperiode på 5 dager. Her kan studenten observere praksislærers undervisning samt andre lærere, etter avtale med praksislæreren.

- Veiledning i observasjonsperioden skal være en refleksjon over det studentene har observert, i lys av vurderingskriteriene for den gitte praksisperioden (se kap.7) og læringsutbyttebeskrivelsene i studiets program- og emneplaner.

- Studentenes individuelle (selvstendige) undervisning skal være på **16 timer** i løpet av den første praksisperioden. Det skal etterstrebes jevn fordeling av timene, delt inn i kortere eller lengre undervisningsøkter.

- Har praksislærer flere enn en student i praksisperioden skal hver student likevel gjennomføre 16 timer undervisning.

- Det skal gjennomføres før- og etterveiledning for hver undervisningsøkt studenten har ansvar for, og praksislærer skal observere studentenes undervisning. Både elevenes- og studentens utvikling og læring skal være tema i veiledningen.

4.2 Praksisperiode 2 (25 dager)

I andre praksisperiode skal studentenes evne til selvstendig og helhetlig planlegging og gjennomføring av undervisning vektlegges, slik at det legges til rette for en progresjon fra første praksisperiode. Studentene skal i økende grad mestre de utfordringene som skolehverdagen gir.

- Studentene skal i løpet av denne praksisperioden ha hatt undervisningsansvar for **24 timer**. Det skal etterstrebes jevn fordeling av timene, delt inn i kortere eller lengre undervisningsøkter.

- Har praksislærer flere enn en student i praksisperioden skal hver student likevel gjennomføre 24 timer undervisning

- Det skal gjennomføres før- og etterveiledning for hver undervisnings økt studentene har ansvar for, og praksislærer skal observere studentenes undervisning. Både elevenes- og studentens utvikling og læring skal være tema i undervisningen.

- Studentene skal få kjennskap til organisasjonsutvikling i skolen, med vekt på utviklingsarbeid og fornyelse.

4.3 Praksisperiode 4 (15 dager)

I fjerde praksisperiode skal studentenes evne til selvstendig og helhetlig planlegging, gjennomføring og ytterligere bevisstgjøring vektlegges. De skal i økende grad mestre de utfordringene som skolehverdagen gir.

- Studentene skal i løpet av denne praksisperioden ha hatt undervisningsansvar for **24 timer.** Det skal etterstrebes jevn fordeling av timene i løpet av praksisperioden, delt inn i kortere eller lengre undervisningsøkter.

- Har praksislærer flere enn en student i praksisperioden, skal hver student likevel gjennomføre 24 timer undervisning. Deler av undervisningen kan gjennomføres i et 2-læresystem.

- Det skal gjennomføres før- og etterveiledning for hver undervisningsøkt studentene har ansvar for, og praksislærer skal observere studentenes undervisning. Både elevenes- og studentens utvikling og læring skal være tema i undervisningen.

- Studentene skal få kjennskap til organisasjonsutvikling i skolen, med vekt på utviklingsarbeid og fornyelse.

4.4 Dokumentasjon i pedagogisk praksis i videregående opplæring

4.4.1 Plan for pedagogisk praksis

Forventningsavklaring mellom student og praksislærer er en viktig del av planleggingen ved oppstart av hver praksisperiode.

I løpet av observasjonsdagene skal student og praksislærer sammen utarbeide en plan for studentens arbeidsoppgaver og læringsaktiviteter i praksisperioden. I denne skal det også avklares og føres inn faglig innhold i undervisningen studenten skal ha ansvar for.

4.4.2 Undervisningsplan/veiledningsdokument

I forbindelse med planlegging av et undervisningsopplegg som studenten selv skal utføre skal studenten utarbeide en *undervisningsplan* (mal gjøres tilgjengelig via OsloMet-lærer). Planen skal være en fyldig dokumentasjon med en faglig begrunnelse for valgene som tas om undervisningsopplegget. Opplegget kan ha et omfang fra en til flere skoletimer, eller det kan strekke seg over flere dager. Det skal utarbeides i lys av den didaktiske relasjonsmodellen og ut fra didaktisk relasjonstenkning.

Undervisningsplanen skal også fungere som et *veiledningsdokument* som benyttes i før- og etterveiledningen (se kap. 6 om veiledning), og må deles med praksislærer senest to dager før førveiledningen.

Antall undervisningsplaner avhenger av den enkelte students behov og praksislærers faglige vurderinger, dog minimum en plan per praksisperiode om ikke annet presiseres av OsloMet-lærer.

5 Gjennomføring av pedagogisk praksis på ungdomstrinnet

5.1 Praksisperiode 3 (10 dager)

Pedagogisk praksis på ungdomstrinnet gjennomføres som deltakende observasjon gjerne i ulike klasser og fag og i fagene utdanningsvalg, arbeidslivsfag, valgfag, men også i andre fag der studentene har relevant kompetanse. Praksisperioden gjennomføres fortrinnsvis i grupper.

Studentene skal være til stede på praksisskolen tilsvarende normal arbeidstid for lærere, i 10 sammenhengende dager. Det må legges til rette for at eventuelt fravær kan tas igjen uten ugrunnet opphold.

Praksisperioden er veiledet, og dette innebærer at det skal gjennomføres jevnlige veiledningssamtaler mellom praksislærer og studentene, i snitt 1 t. per dag. Vurdering gjøres av OsloMet-lærer, se nærmere omtale i kap. 7.

Hovedfokus i praksisopplæringen på ungdomstrinnet rettes inn mot følgende tre hovedområder: læring, undervisning og samarbeid.

Dette kan dreie seg om:

- Ungdoms læring og utvikling, ungdomskultur
- Elevenes skolemiljø, og mangfold
- Klasseledelse og kontaktlærerrollen, helst på ulike trinn
- Tverrfaglig og flerfaglig samarbeid på trinn og mellom trinn
- Karriereveiledning og overgangen fra ungdomsskole til videregående opplæring
- Få innblikk i fag som videreføres som fellesfag i yrkesfaglige utdanningsprogram
- Få kjennskap til skolens profil og satsningsområder
- Kompetanseutviklingen på ungdomstrinnet

5.2 Læringsaktiviteter i ungdomstrinnet

Om mulig, er det ønskelig at studentene deltar i følgende læringsaktiviteter i denne praksisperioden:

- Observasjon av og deltakelse i praksislærers undervisning på ulike trinn og læringsarenaer
- Gjennomfører 1–2 mindre undervisningsopplegg for elevene, der søkelys rettes mot aktuelle deler i yrkesopplæring og/eller om utdanningsveier innen yrkesfaglig utdanningsprogram
- Observasjon og deltakelse i vurderingssituasjoner
- Gjennomfører samtaler med ulike faginstanser ved skolen om deres rolle på ungdomstrinnet, for derigjennom å få mer innblikk i sentrale problemstillinger
- Får mulighet til å delta på samarbeidsmøter i lærerkollegiet
- Deltar i oppfølging av elevene, og det sosiale miljøet utenom undervisning, slik som å følge miljøarbeidere, inspeksjon i friminutt m.m

6 Observasjon og veiledning som del av all pedagogisk praksis

6.1 Observasjon

For at studentene skal kunne lære å planlegge og tilpasse undervisningen til ulike målgrupper og situasjoner, er det viktig at studentene får observere ulike lærere og undervisnings-situasjoner. Hva som skal observeres og hvordan observasjonen foregår, vil variere avhengig av om studentene er kjent med skolen eller ikke, og hvilken grad de har undervisnings- og lærererfaring.

Det er viktig at dette tilpasses den enkelte student, slik at alle gjennom observasjon og dialog med praksislærer får mulighet til å skaffe seg et godt grunnlag for bedre å kunne planlegge og gjennomføre relevant og tilpasset undervisning. Student og praksislærer skal sammen diskutere aktuelle observasjonstema, som for eksempel kommunikasjon, sosialt miljø, tverrfaglig samarbeid, yrkesretting og relevans.

6.2 Veiledning

Praksisveiledningen tar sikte på å utvikle studentenes praktisk-teoretiske kompetanse som lærer i yrkesfag, gjennom samtaler der refleksjon over praksis er det sentrale. Det er derfor viktig at studentene får satt ord på egne og andres erfaringer gjennom dialog med praksislærer og andre deltakere i praksisfellesskapet slik at de lærer å ta selvstendige valg.

6.2.1 Førveiledning ved undervisning

Førveiledningen baseres på studentens undervisningsplan (se kap. 4), og gir praksislærer anledning til å få ta del i studentenes tanker og planer med undervisningen før den gjennomføres. Dette gir praksislærer mulighet til å komme med spørsmål og eventuelle avklaringer på forhånd. Førveiledningen bør skje i så god tid som mulig forut for undervisningen, slik at studenten har muligheter til å gjøre eventuelle endringer.

6.2.2 Etterveiledning ved undervisning

Etterveiledningen tar utgangspunkt i gjennomføringen av undervisningen sett i relasjon til undervisningsplanen og førveiledningen. Veiledningen skal fokusere på studentenes ferdigheter ved gjennomføring av undervisningen i forhold til alle de didaktiske kategoriene, også hvorvidt det faglige innholdet har vært relevant. Klasseledelse og relasjon mellom lærer og elev(er), samt elevenes engasjement og deltakelse i undervisningen er andre hovedmomenter. Som avslutning på samtalen bør de involverte parter vurdere kommunikasjonen seg imellom og gjøre avtaler for videre arbeid.

6.2.3 Studentens ansvar i veiledningen

Studentene har ansvar for egen utvikling og læring i prosessen mot å bli profesjonelle lærere. Studentene skal være aktive deltakere i både forberedelsen og gjennomføringen av pedagogisk praksis. Studentene har også et medansvar for å drive veiledningssamtalen videre på bakgrunn av observasjoner og erfaringer, og skal møte forberedt til før- og etterveiledningen.

7 Vurderingsrutiner i pedagogisk praksis

Studentene får en formell vurdering etter hver praksisperiode, uttrykt med karakteren bestått / ikke bestått. Det er utformet vurderingskriterier for alle fire praksisperioder. Praksisopplæringen må være vurdert til bestått for at studenten kan ta eksamen i emner som inneholder praksis.

7.1 Vurdering i praksisperiode 1, 2 og 4: videregående opplæring

Vurdering av studentenes praksisarbeid gjøres fortløpende på bakgrunn av vurderingskriterier for pedagogisk praksis (se vurderingskriterier i punkt 7.2). Det skal være progresjon gjennom hele praksisopplæringen i videregående opplæringen og det stilles strengere krav til bestått praksis i periode 4 enn i periode 1 og 2.

Vurderingen ansees som et samarbeid mellom praksislærer og OsloMet-lærer, men hovedansvar ligger hos praksislærer gjennom midtveis- og sluttvurdering av praksisperioden.

Vurderingsskjema, som finnes på studiets nettsider for praksisinformasjon, skal benyttes.

Praksisperiode 1, 2 og 4 vurderes med karakteren bestått / ikke bestått.

Praksislærer og student gjennomfører en midtveis vurdering av periodens praksisforløp. Her skal studenten få både tilbake- og fremovermelding. Gjennomføringen skal oppsummeres og dateres i vurderingsskjema. Samme dokument benyttes i avsluttende vurdering.

Siste dag i praksisperioden skal praksislærer og student gjennomgå og signere vurderingsskjemaet. Praksislærer beholder en kopi av skjemaet og oppbevarer dette på egnet sted ut studieåret (konfidensielt), mens studenten får originalen. Studenten har ansvar for å levere skjemaet til OsloMet via Inspera i h. t. gitte instruksjoner og frister.

Hvis studenten ikke møter til avtalt praksisopplæring, eller på andre måter opptrer uforenlig med læreryrket, skal praksislærer varsle OsloMet uten ugrunnet opphold på praksis-lui@oslomet.no. Fravær omtales i studiets retningslinjer for praksis (kap. 8).

Dersom studenten står i fare for å få karakteren ikke bestått, skal dette ivaretas iht. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet – storbyuniversitetet, § 8-2. Se nærmere omtale i punkt 7.5 nedenfor.

7.2 Vurderingskriterier for pedagogisk praksis i videregående opplæring

7.2.1 Vurderingskriterier pedagogisk praksis, 1. periode: videregående opplæring

1. Yrkesfaglig kompetanse	*2. Pedagogisk og yrkesdidaktisk kompetanse*	*3. Relasjons-kompetanse*	*4. Yrkesetisk kompetanse*	*5. Endrings- og utviklings-kompetanse*
1. Viser innsikt i yrkesfagenes egenart og anvendelse i arbeidslivet. 2. Kan bruke relevante uttrykksformer og fagterminologi, og formidle sentralt fagstoff med faglig innsikt og engasjement. 3. Kan kommunisere skriftlig og muntlig innenfor eget programfag-område. 4. Kan gi elever opplæring som trekker inn arbeidslivets erfaringer.	1. Kan utarbeide veiledningsdokumenter og undervisningsplaner. 2. Kan planlegge, gjennomføre og vurdere egen undervisning, lede elevers læringsarbeid og vise innsikt i elev-vurdering. 3. Viser variasjon i undervisningsmetoder, tilpasset ulike elevforutsetninger. 4. Kan anvende aktuelle læreplaner fra eget programfagområde. 5. Viser en begynnende kompetanse i å ivareta elevmedvirkning, og tilpasset differensiert opplæring og grunnleggende ferdigheter.	1. Viser evne og vilje til å kommunisere med elever, lærlinger og kolleger. 2. Viser vilje og evne til samarbeid med praksisveileder og medstudenter. 3. Fungerer bra i relasjon til sine omgivelser og viser rasjonelle reaksjoner. 4. Viser forståelse for ulike sosiale og flerkulturelle kontekster.	1. Viser respekt for og retter seg etter læreplanverket, skolens mandat og skolens verdi-grunnlag. 2. Møter presis og godt forberedt til undervisning og møter. 3. Viser vilje og evne til å utføre planlagte og pålagte oppgaver. 4. Viser atferd og holdninger som er forenlig med en ansvarlig voksenrolle.	1. Kan reflektere over egen yrkes-utøvelse og utnytte veiledning konstruktivt. 2. Viser evne til å reflektere omkring opplæringens mål, læreplanens innhold, elevenes læreforut-setninger og innenfor hvilke rammer undervisningen foregår. 3. Viser innsikt i egen læreratferd. 4. Har vilje og evne til å forbedre egen undervisning.

7.2.2 Vurderingskriterier pedagogisk praksis, 2. periode: videregående opplæring

1. Yrkesfaglig kompetanse	*2. Pedagogisk og yrkesdidaktisk kompetanse*	*3. Relasjons-kompetanse*	*4. Yrkesetisk kompetanse*	*5. Endrings- og utviklings-kompetanse*
1. Kan bearbeide og presentere relevant lærestoff på en måte som ivaretar krav om faglig kvalitet 2. Kan velge ut, bearbeide og presentere relevant lærestoff på en måte som ivaretar krav til interessedifferensieri ng og yrkesforankring 3. Kan kommunisere skriftlig og muntlig på en slik måte at det ikke oppstår misforståelser	1. Kan planlegge, gjennomføre, begrunne og vurdere relevant yrkesopplæring 2. Kan tilpasse opplæringen til den enkelte elevs forutsetninger/yr kes-interesser. 3. Kan vurdere læring både underveis og ved slutten av et læringsløp.	1. Kan kommunisere og samhandle med elever, kolleger og andre parter i opplæringssysteme t på en trygg og forutsigbar måte 2. Kan organisere og lede læringsprosesser 3. Kan sette grenser for uakseptabel adferd og kunne bidra til at den enkelte elev får nødvendig hjelp og støtte 4. Kan tilrettelegge for et godt læringsmiljø	1. Viser lojalitet overfor formelle rammer som lover, forskrifter og læreplaner samt forpliktelser overfor verdigrunnlaget i skole og samfunn 2. Viser hensyn og respekt for den enkelte elevs integritet og er åpen for etnisk og kulturelt mangfold 3. Har bevissthet om lærerens oppdragerrolle, er et forbilde og bidrar til elevenes moralske oppdragelse	1. Kan forberede egen undervisning og utnytte veiledning konstruktivt 2. Har evnen til faglig oppdatering.

7.2.3 Vurderingskriterier pedagogisk praksis, 4. periode: videregående opplæring

1. Yrkesfaglig kompetanse	*2. Pedagogisk og yrkesdidaktisk kompetanse*	*3. Relasjons-kompetanse*	*4. Yrkesetisk kompetanse*	*5. Endrings- og utviklings-kompetanse*
1. Viser innsikt i fag eller yrkers egenart og overfører dette til adekvate læringsaktivi-teter tilpasset behovene i skole og arbeidsliv. 2. Viser evne til å søke opp og benytte faglig innhold fra flere kilder i opplæringen basert på behovene til elever, lærlinger og andre deltakere. 3. Kan kommunisere skriftlig og muntlig på en slik måte at det ikke oppstår misforståelser. 4. Kan ivareta yrkesfagenes verdigrunnlag, kultur og opplærings-tradisjoner. 5. Kan vurdere yrkesopplæring i lys av en relevant profesjons- og yrkesutøvelse.	1. Kan lede og videreutvikle læreprosesser i henhold til elevens forutsetninger, krav om medbestemmelse og medansvar i den tilpassede opplæringen. 2. Anvender gjeldende lovverk og styringsdokumenter i/for eget programfagområde. 3. Behersker ulike læringsformer for å kunne gjennomføre og vurdere yrkesopplæringen, både planlagt og mer uforutsett. 4. Legger til rette for entreprenørielle og kreative prosesser i undervisningen. 5. Viser evne og vilje til å tilrettelegge for et godt læringsmiljø slik at den enkelte elev får utfordringer tilpasset den enkeltes vilje og evne.	1. Kan kommunisere og samarbeide med alle parter i opplærings-systemet. 2. Kan utvise tydelig og positiv klasse-ledelse, sette grenser for lærings-hemmende atferd og håndtere eventuelle konflikter på en konstruktiv måte. 3. Viser evne og vilje til å utvikle trygg-het i lærerrollen gjennom faglig og personlig vekst. 4. Viser evne og vilje til å tilrettelegge for et godt læringsmiljø slik at den enkelte elev, lærling eller deltaker får utfor-dringer tilpasset den enkeltes vilje og evne, samt ser betydningen av HMS-tiltak. 5. Viser vilje og evne til å forstå andres synspunkter og bidra konstruktivt i konflikt-håndtering.	1. Viser lojalitet for verdier i skole og samfunn og til gjeldende styrings-dokumenter. 2. Viser evne til, og begrunner, yrkesetiske valg. 3. Viser hensyn og respekt for den enkelte elevs integritet og er åpen for kulturelt mangfold. 4. Viser en bevissthet om lærerens oppdragerrolle og er et forbilde.	1. Kan vurdere egen kompetanse og holde seg faglig oppdatert. 2. Viser evne og vilje til å være endrings- og utviklings-orientert. 3. Kan gjennomføre endrings- og utviklingsarbeid som kan bidra til mer relevant yrkesopplæring. 4. Viser evne til å forstå betydningen av og se sammen-hengen av en lærende organisasjon som ressurs for et godt arbeids- og læringsmiljø. 5. Viser evne til kritisk vurdering, drøfting og refleksjon over egen og andres pedagogiske praksis.

7.3 Vurdering i praksisperiode 3: ungdomstrinn

Studenten har ansvar for å skrive og levere kortfattet dokumentasjon om innhold og tilstedeværelse i praksisperioden. Mal for en slik praksisrapport finnes på studiets nettsider for praksisinformasjon.

Praksislærer/kontaktperson på skolen fyller ut gitte formaliteter og signerer praksisrapporten siste dag i praksis. Praksislærer beholder en kopi av skjemaet og oppbevarer dette på egnet sted ut studieåret (konfidensielt), mens studenten får originalen. Studenten har ansvar for å levere skjemaet til OsloMet via Inspera i h.t nærmere instruksjoner og frister.

Det er OsloMet-lærer som vurderer studentens praksisperiode med vurderingsuttrykk bestått / ikke bestått.

Hvis studenten ikke møter til avtalt praksisopplæring, eller på andre måter opptrer uforenlig med læreryrket, skal praksislærer varsle OsloMet uten ugrunnet opphold på praksis-lui@oslomet.no. Fravær omtales i studiets retningslinjer for praksis (kap. 8).

Dersom studenten står i fare for å få karakteren ikke bestått, skal dette ivaretas iht. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet – storbyuniversitetet, § 8-2. Se nærmere omtale i punkt 7.5 nedenfor.

7.4 Vurderingskriterier for pedagogisk praksis på ungdomstrinnet

7.4.1 Vurderingskriterier for pedagogisk praksis, 3. periode: ungdomstrinnet

1. Yrkesfaglig kompetanse	*2. Pedagogisk og yrkesdidaktisk kompetanse*	*3. Relasjons-kompetanse*	*4. Yrkesetisk kompetanse*	*5. Endrings- og utviklings-kompetanse*
1. Kjenner til struktur, fag og arbeidsformer på 8.-10. trinn. 2. Kan veilede elever med tanke på framtidige karrierevalg. 3. Viser forståelse for ungdomskultur og mangfold. 4. Viser forståelse for overgangen mellom ungdomstrinn og videregående opplæring. 5. Kan ivareta fag og yrkesfagenes verdigrunnlag, kultur og opplærings-tradisjoner.	1. Viser kjennskap til lærerens planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisningen. 2. Viser innsikt i ulike arbeidsmåter og læringsformer. 3. Kan undervise og lede daglig læringsarbeid. 4. Kan reflektere over og diskutere likheter og forskjeller mellom hvordan opplæringen er organisert i ungdomsskole og i yrkesfaglige utdannings-programmer. 5. Anvender læringslogg og kan reflektere over egen læreprosess. 6. Viser innsikt i læringsledelse og utvikling av godt klassemiljø på 8.-10. trinn.	1. Kan kommunisere med ungdom i ulike situasjoner. 2. Kan samarbeide med praksisveileder, lærerkolleger og eventuelle medstudenter. 3. Fungerer godt i relasjon til sine omgivelser og er forutsigbar i sine egne reaksjoner. 4. Forstår betydningen av skolens ledelse og skolens hjelpeapparat samt hjem-/skolesamarbeid	1. Møter presis og er til stede til avtalte tider. 2. Viser respekt for elever, kolleger og andre samarbeids-partnere. 3. Viser vilje og evne til å utføre pålagte oppgaver. 4. Viser adferd og holdninger som er forenlig med en ansvarlig voksenrolle. 5. Har kjennskap til hvordan skolen jobber med inkludering og nulltoleranse for mobbing og trakassering.	1. Gjør seg kjent med faglige oppdateringer for å møte framtidens elever og skole i forhold til arbeidsliv og samfunn. 2. Viser innsikt i endrings- og utviklingsorient ert lærerarbeid. 3. Viser innsikt i hvordan grunnleggende ferdigheter i fagene ivaretas. 4. Kan reflektere over egen faglig utøvelse i veiledning med andre.

7.5 Rutiner ved fare for ikke bestått praksis

Studenten består ikke praksisopplæringen dersom lærerarbeidet ligger klart i underkant av hva som kan forventes ut fra faglige eller pedagogiske kvalitetskrav. Hvis studenten viser synlige mangler i ett eller flere av de fem kriterieområdene, eller på andre måter opptrer uforenlig med læreryrket, kan ikke praksisperioden vurderes til bestått.

Iht. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet – storbyuniversitetet, § 8-2 skal studenten varsles innen gitte frister. I de tilfeller hvor studenten står svakt skal OsloMet derfor varsles uten ugrunnet opphold på praksis-lui@oslomet.no for å kunne sette inn forsterket oppfølging. Varselet skal ta utgangspunkt i et eget skjema for slik vurdering, som finnes på studiets nettsider for praksisinformasjon.

Forskriftens § 8-2 formulerer det slik:

1) Hvis det oppstår tvil om studenten kan bestå praksisstudiet, skal studenten kalles inn til et møte.

2) Dersom det er fare for å ikke bestå praksisperioden skal det gis skriftlig varsel så snart som mulig. Slikt varsel skal gis senest tre uker før praksisperiodens slutt. For praksisperioder på fem uker eller mindre skal varsel gis halvveis i perioden. Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer, og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksisstudiet.

3) Viser studenten i løpet av praksisperioden handling eller atferd som utvilsomt gir grunnlag for å ikke bestå praksisstudiet, kan studenten likevel få karakteren «ikke bestått» selv om forutgående varsel ikke er gitt innen fristen etter andre ledd.

Den endelige karakteren «ikke bestått» settes i samarbeid mellom praksislærer og OsloMet-lærer.

Dersom det foreligger en faglig vurdering med karakteren «ikke bestått» i en praksisperiode, skal saken fremmes for et praksisutvalg, jf. forskriftens § 8-3. Praksisutvalget skal ivareta studentens rettsikkerhet, og forsikre seg om at prosedyrene beskrevet i forskriften er fulgt.

Klage på praksiskarakter kan bare gjelde formelle feil.

Framstilling til ny praksis omtales i forskriftens § 8-4 samt i retningslinjer for praksisopplæring ved YLU, se punkt 8 nedenfor.

8 Retningslinjer for gjennomføring av pedagogisk praksis

På studiets nettsider for praksisinformasjon finnes lenke til gjeldende retningslinjer for praksisopplæring ved YLU. I dette dokumentet omtales bl.a. politiattest, taushetsplikt, tilstedeværelse og fravær i praksis, ny og utsatt praksis, tilrettelegging og skikkethetsvurdering. Det er viktig for alle parter å ha god kjennskap til disse retningslinjene før praksisperiodens oppstart.

9 Øvrig informasjon

9.1 Nettsider for praksisinformasjon

På studiets nettsider for praksisinformasjon finnes en oversikt over all nødvendig informasjon samt lenker til felles dokumenter som tilhører pedagogisk praksis: https://student.oslomet.no/praksis-yfl.

9.2 Kontaktinformasjon

Administrative henvendelser stiles til praksisadministrasjonen (herunder spørsmål om utplasseringer og lønn) på praksis-lui@oslomet.no.

Faglige henvendelser stiles til studentens OsloMet-lærer (kontaktinformasjon finnes på praksisnettsidene).

Vi ønsker alle involverte en positiv og lærerik tid ved gjennomføring av pedagogisk praksis.